

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ «НОВИХ МЕДІА»

Постановка проблеми. Аналіз процесів у інформаційному просторі свідчить про перебування України у сфері інформаційно-психологічного впливу суміжних держав, які для забезпечення власних національних інтересів проводять спеціальні інформаційні акції шляхом поширення через мережі мовлення, зв'язку, Інтернет й пресу інформації, направленої на дискредитацію України на міжнародній арені та дестабілізацію суспільно-політичної обстановки.

Особливо це спостерігається на прикладі прикордонних регіонів України.

Разом із цим у медіапросторі фіксується упереджене та неповне висвітлення інформації вітчизняними ЗМІ, пов'язане з відсутністю чітких уявлень про конкретні завдання національного розвитку і значення в їх реалізації національних ЗМІ й нормативно-правового статусу електронних ЗМІ.

Динамічний розвиток комп'ютерних технологій та мережі Інтернет поклав початок розвитку нового виду ЗМІ та спричинив тенденцію до занепаду традиційних ЗМІ, зокрема телебачення, радіо й преси, та їх пересмислення. Масова інформація перейшла в мережевий формат, стала доступнішою та оперативнішою.

Разом із позитивними наслідками активної інформатизації суспільства з'явилися і нові проблеми, перш за все правового характеру.

Яскраво простежується проблема відсутності в Україні спеціального нормативно-правового акта, який визначатиме статус, порядок створення й засади діяльності електронних ЗМІ, що призводить до низки проблем у сфері забезпечення українського суспільства об'єктивною інформацією (не поширення на журналістів інтернет-видань положень законодавства стосовно традиційних ЗМІ і, як наслідок, можливість появи матеріалів, що послаблюють позиції вищого керівництва держави та посилюють деструктивний вплив прикордонних державних та неурядових інституцій).

Недооцінка критичності цієї проблеми та її ігнорування може спричинити втрату інформаційного суверенітету України.

З огляду на наявні сучасні виклики та загрози, що полягають не тільки у зовнішній інформаційній агресії, а й внутрішніх законодавчих протиріччях, особливо актуальним постає питання розробки спеціального нормативно-правового акта, який визначатиме засади діяльності електронних ЗМІ.

Разом із цим проблема відсутності електронних ЗМІ у правовому полі поступово стає окремим аспектом більш широкого і глобального питання. З розвитком цифрових технологій, електронні медіа трансформуються у «нові медіа», що потребують не тільки правового регулювання, а й нових підходів до їх визначення.

Зараз найбільший інтерес для науковців та експертів становить нормативно-правовий статус Інтернет ЗМІ та пошук шляхів врегулювання їх діяльності, оскільки український цифровий медіа-ринок невпинно зростає і породжує нові виклики та загрози інформаційній безпеці держави.

Хаотичність та стрімкість становлення «нових медіа» в Україні привели до того, що питання розробки нормативно-правової бази, яка б регулювала створення і діяльність «нових медіа» та визначала їх місце в системі засобів масової інформації, залишається відкритим.

Вказане ускладнюється тим, що зміна й удосконалення цифрових технологій відбувається дуже швидко, а на розробку законодавства потрібен час.

Разом із цим в українському науковому просторі відсутня достатня кількість досліджень стосовно тенденцій розвитку, наслідків впровадження цифрових технологій та відповідно нормативно-правової бази, яка б регламентувала ці процеси.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні загрози інформаційній безпеці України полягають не тільки в зовнішньому деструктивному впливі, а й у внутрішніх чинниках. Зокрема, такими є відсут-

ність правового статусу Інтернет ЗМІ, відповідальності журналістів інтернет-медіа за поширення інформації, що дестабілізує суспільно-політичну обстановку в державі та застарілість вітчизняного законодавства.

Питання правового врегулювання діяльності Інтернет ЗМІ та визнання їх на законодавчому рівні як нового виду ЗМІ активно досліджується науковцями та експертами. Разом із цим на сьогодні такий нормативно-правовий акт не прийнятий. Дослідження в цьому напрямку ще тривалий час залишатимуться актуальними й затребуваними, а їх вирішення матиме важливе значення для інформаційної безпеки нашої держави.

Вказаному питанню приділялася увага таких дослідників, як Г. Кашуба, О. Каплій, О. Коцарев, М. Чабаненко, Н. Штанько, Г. Красноступ.

Окремі аспекти правового регулювання досліджували О. Давидюк, Г. Почепцов, Ю. Бурило, І. Людвик та інші.

Г. Кашуба констатує, що «традиційні ЗМІ упродовж останніх років дуже часто беруть інформацію з Інтернету (в тому числі й з інтернет-видань) без жодних посилань на джерело. Читач, слухач чи глядач, який перечитує інтернет-видання, вкотре виявивши «плагіат», замислиться над тим, що йому більше до вподоби: оперативний оригінал чи запізнілий на день-два переказ?» [1].

Зазначене свідчить, що Інтернет ЗМІ, будучи джерелом інформації для ЗМІ традиційних, створює передумови до поширення на радіо, телебаченні та в газетах замовних інформаційних матеріалів, інформації деструктивного характеру та дез-

інформації, що в подальшому призводить до реальних і потенційних загроз національним інтересам України.

І. Людвик вважає, що «безумовною є потреба у правовому регулюванні відповідних суспільних відносин, що виникають з приводу діяльності Інтернет ЗМІ. Адже, з одного боку, забезпечення конституційного права громадян на інформацію, а з іншого – недопущення зловживання таким правом, спричиняють доцільність формування чітких правил поведінки учасників суспільних інформаційних відносин» [2].

Питання конституційно-правового регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаних із використанням мережі Інтернет досліджувала О. Каплій, яка зазначила, що «Кабінет Міністрів України неодноразово ініціював підготовку проєктів нормативно-правових актів з питань регулювання правовідносин під час розповсюдження інформації в українському сегменті Інтернет. Проте, враховуючи специфіку питання та невирішеність його у світі, зазначена робота триває й досі. Вирішення проблеми потребує зусиль багатьох країн, оскільки порушення можуть бути виявлені на сервері, який знаходиться в країні, де такі питання залишаються нерегульованими» [3].

Ю. Бурило наголошує, що «ненормальною є ситуація, коли розповсюдження масової інформації інтернет-виданнями залишається нерегульованим в правовій площині, а в сфері їх діяльності державне управління практично не здійснюється. Як наслідок, відбувається ескалація загроз, пов'язаних з неконтрольованим і хаотичним розвитком Інтернет

ЗМІ, а саме: розповсюдження недостовірної інформації, що посягає на честь, гідність, ділову репутацію особи, розповсюдження секретної та конфіденційної інформації держави, пропаганда насильства, жорстокості, расової, релігійної ворожнечі, неофашизму, порнографії тощо» [4].

Дослідниця Л. Компанцева особливо увагу приділила лінгвосугестивним технологіям в Інтернеті, які, на її думку, є особливо ефективними в силу таких причин, як «висока довіра до неофіційних ресурсів мережі, можливість залучити аудиторію демонстрацією шляхів вирішення проблем, формування мережевих співтовариств на основі емпатії» [5].

Поряд із наявністю широкого спектру досліджень у цій галузі, важливою проблемою залишається безсистемність вітчизняної правової політики в інформаційній сфері, зокрема те, що «законодавчі акти ухвалюються з метою вирішення тактичних завдань, без урахування стратегічних орієнтирів та об'єктивних українських умов» [6].

У цьому контексті особливо актуальним є питання становлення «нових медіа», з розвитком яких проблема поширення недостовірної та потенційно шкідливої інформації постає ще гостріше.

Вивченню нових медіа як окремого сегменту медіа-ринку приділяли увагу такі зарубіжні та вітчизняні дослідники, як Т. Барр, І. Іванов, М. Кастельс, А. Качкаєва, Н. Крістенсен, І. Фомічова тощо.

Відповідно до визначення, запропонованого Канадською радіотелевізійною і телекомунікаційною комісією, будь-яка медіапродукція, що

є інтерактивною та розповсюджується цифровими методами, може вважатися новими медіа [17].

В. Кросбі у своїй роботі «Що таке нові медіа?» пропонує таке визначення: «Нові медіа – тип комунікації «від багатьох багатьом», на протипагу мас-медіа, де комунікація здійснюється «від одного багатьом» [18].

Враховуючи вказане, «новими медіа» у дослідженні будемо називати такі, в основі яких завжди лежатимуть інтернет-технології, інтерактивність й можливість користувача генерувати власний контент.

Мета статті – розглянути міжнародний законодавчий досвід у сфері правового регулювання онлайн медіа та чинне законодавство України у вказаній сфері, проаналізувати явище «нових медіа» і процесів становлення їх в Україні та наявної нормативно-правової регламентації їх діяльності й запропонувати напрями вдосконалення вітчизняного законодавства щодо діяльності Інтернет ЗМІ та «нових медіа» у нашій державі.

Виклад основного матеріалу. Впродовж останніх кількох років органи державної влади України робили спроби опрацювати декілька проектів нормативно-правових актів щодо впровадження правовідносин в сфері інтернет-видань, а саме Указ Президента України від 31 липня 2000 року № 928 «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні», наказ Міністерства транспорту і зв'язку від 27 квітня 2005 року № 153 «Про затвердження Порядку проведення державної реєстрації електронних інформаційних ресур-

сів», Розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2009 року № 185-р «Про затвердження орієнтовного плану законопроектних робіт на 2009 рік», проект Закону України про «Концепцію державної інформаційної політики» від 13 жовтня 2010 року № 7251.

Проте вказані проекти чинності не набули.

Зазначимо, що, до прикладу, в Угорщині «Закон про ЗМІ» регулює всі види засобів масової інформації та медіа-контенту, включаючи телерадіомовлення, друковані та Інтернет ЗМІ. Закон зобов'язує всіх постачальників інформації, в тому числі й Інтернет ЗМІ, забезпечувати належне висвітлення новин, а саме – надавати аутентичну, швидку та точну інформацію щодо державних справ на місцевому, національному та європейському рівні, а також з будь-яких подій, що є актуальними для громадян Угорщини та угорців у світі [7].

У Республіці Словенія відповідно до закону «Про засоби масової інформації» до ЗМІ належать газети та журнали, радіо та телебачення, електронні публікації та телетекст незалежно від технічної платформи розповсюдження. Перед початком своєї діяльності ЗМІ має зареєструватися у відповідному міністерстві, надавши про себе інформацію до державного реєстру [8].

Разом із цим США та Англія не мають окремого законодавства для ЗМІ. Будь-яка інформаційна діяльність у цих державах регулюється на підставі цивільного, кримінального та іншого законодавства. Відповідність інформації, що розміщується на сайтах, законодавчим нормам контро-

люється регуляторними органами загальної юрисдикції та судами, які застосовують для Інтернету адаптоване загальне законодавство [8]. У 1998 році Верховний суд штату Нью-Йорк прийняв рішення, згідно з яким всі інтернет-сайти, незалежно від їхнього змісту та професійного рівня, вважаються засобами масової інформації. Таким чином, будь-який автор, що публікує свої матеріали у мережі, вважається журналістом незалежно від наявності відповідного посвідчення або приналежності до редакції та має право отримувати та розповсюджувати інформацію так само, як це роблять співробітники інших ЗМІ [9].

В Білорусі закон «Про засоби масової інформації» декларує окремий порядок реєстрації суб'єктів інформаційної діяльності, що здійснюють її в глобальній мережі Інтернет, – через Раду Міністрів Республіки Білорусь [10].

В Україні законодавство, що регулює діяльність засобів масової інформації, включає в себе закони України «Про інформацію», «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», «Про телебачення і радіомовлення», «Про рекламу» та низку інших.

Законодавче закріплення правового статусу Інтернет ЗМІ є одним із концептуальних завдань забезпечення інформаційної безпеки нашої держави.

У фундаментальному законі, який визначає основні принципи розбудови суспільства і держави, унормований статус традиційних засобів масової інформації. Про це свідчить ст. 34 Конституції України, в якій йдеться, що «кожен має право вільно

збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір» [11].

Вказане дає можливість стверджувати, що діяльність мас-медіа, тобто діяльність, пов'язана з поширенням інформації для масової аудиторії за допомогою певних засобів, піднесена до найвищого законодавчого рівня. Саме реалізація конституційних прав на інформацію через функціонування ЗМІ дає підстави вважати їх важливими суб'єктами конституційного права України, а звідси випливає необхідність конституційно-правового регулювання Інтернет ЗМІ як різновиду традиційних мас-медіа.

Стаття 1 Закону України «Про телекомунікації» зазначає, що «Інтернет – всесвітня інформаційна система загального доступу, яка логічно зв'язана глобальним адресним простором та базується на Інтернет-протоколі, визначеному міжнародними стандартами» [12].

Відповідно до ст. 22 Закону України «Про інформацію» – «масова інформація – інформація, що поширюється з метою її доведення до необмеженого кола осіб. Засоби масової інформації – засоби, призначені для публічного поширення друкованої або аудіовізуальної інформації. Аудіовізуальними засобами масової інформації є радіомовлення, телебачення, кіно, звукозапис, відеозапис тощо. Порядок створення (заснування) та організації діяльності окремих засобів масової інформації визначаються законодавчими актами» [13].

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» друко-

вані ЗМІ – це «видання, які виходять під постійною назвою, з періодичністю один і більше номерів (випусків) протягом року на підставі свідоцтва про державну реєстрацію» [14].

Закон України «Про видавничу справу» зазначає, що «видання повинно відповідати вимогам стандартів відносно оформлення, поліграфічного та технічного виконання» [15].

Відповідно до Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» продукцією друкованого засобу масової інформації є «виготовлений видавцем тираж окремого випуску видання, підписаний редактором (головним редактором) на вихід у світ, є продукцією друкованого засобу масової інформації. Неодмінною умовою діяльності в Україні друкованих засобів масової інформації є їх державна реєстрація» [14].

Стаття 23 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» вказує, що «для здійснення телерадіомовлення необхідно отримати відповідну ліцензію» [16].

Аналіз основних законів, що регулюють діяльність засобів масової інформації в Україні дає повноцінні підстави стверджувати, що в Україні відсутнє визначення терміна «Інтернет ЗМІ», а відповідно й не існує жодного галузевого нормативно-правового акта, який би регулював суспільні відносини щодо створення (реєстрації) і функціонування Інтернет ЗМІ.

У зв'язку із цим електронні ЗМІ не мають правочинності друкованих. Однак «друковані видання можуть включати до свого складу інші носії інформації (платівки, дискети, магнітофонні та відеокасети тощо), розпов-

сюдження яких не заборонено чинним законодавством України» [14].

Беручи до уваги, що діяльність традиційних видів ЗМІ в Україні регулюється окремими законами, а також широке коло нерегульованих питань щодо діяльності Інтернет ЗМІ, вбачається доцільним підготувати проект закону про «Засоби масової інформації в мережі Інтернет» відповідно до міжнародних принципів та стандартів у цій сфері.

Разом із безкарністю Інтернет ЗМІ, такими залишаються й їхні автори. Невизначеність правового статусу вказаних інформаційних ресурсів позначається на відсутності відповідальності так званих журналістів інтернет-видань за поширення недостовірної або упередженої інформації. Відповідно до українського законодавства умови визнання автора журналістом – професійне збирання, одержання, створення та підготовка інформації для друкованого ЗМІ. Крім цього, журналіст має перебувати у трудових або договірних відносинах із редакцією, яка для цього повинна мати статус юридичної особи (набути відповідного статусу редакція може тільки після державної реєстрації ЗМІ).

Таким чином, реєстрація – це головна умова надання правового статусу суб'єктам та об'єктам інформаційної діяльності ЗМІ. Водночас, не реєструючи інтернет-видання як ЗМІ, його власник автоматично позбавляє своїх співробітників статусу журналіста, відповідальності за поширення інформації, а також соціального захисту.

Безпеку українських журналістів має гарантувати закон «Про державну підтримку засобів масової інформації

та соціальний захист журналістів», основною проблемою якого є застарілість, оскільки він був прийнятий ще у 1997 році і не відповідає сучасним викликам та загрозам й не захищає права інтернет-журналістів.

На сьогодні у вітчизняному журналістському середовищі наявні тенденції до усвідомлення необхідності визнання приналежності Інтернет ЗМІ до засобів масової інформації. Як приклад, одним із шляхів вирішення цієї проблеми могло б стати створення офіційного реєстру Інтернет ЗМІ.

Разом із цим більшість інтернет-видань та їх професійних об'єднань висловлюються проти реєстрації таких ЗМІ прикриваючись застереженнями стосовно цензури та загрози свободі слова.

Паралельно вказаним процесам відбувається процес становлення нових медіа. Зараз усі потужні представники радіо- та телеіндустрії мають власні офіційні сайти та впроваджують сервіси Video-on-Demand, друковані ЗМІ одночасно працюють в традиційному та онлайн-форматах, більше того деякі друковані видання, наприклад «Newsweek», відмовилися від друкованих версій і сконцентрували всі матеріальні та нематеріальні ресурси на розвитку інтернет-проектів.

До «нових медіа» дослідники відносять:

– інтернет-плеєри теле- і радіо-каналів;

– «Video-on-Demand» та «Audio-on-Demand» (система індивідуальної доставки абоненту за його запитом фільмів, телепередач, іншого контенту за допомогою Інтернету, кабельних, IPTV та/або інших мереж із серверу,

наприклад, всесвітньо відомі відео-сервіси YouTube, iTunes, Hulu, приклад на теренах України – інтернет-кінозал компанії «Star Media»;

– «Catch-Up TV» (один із різновидів Video-on-Demand) – інтернет-сервіси, які дозволяють переглядати телевізійний контент протягом певного обмеженого періоду часу, що настане після телевізійної трансляції фільму, передачі тощо (наприклад, LiveInternetTV, офіційні сайти деяких українських телеканалів та інші);

– соціальні мережі;

– блоги;

– мережі міні-блогів;

– онлайн-медіаплеєри;

– портали громадянської журналістики;

– інтернет-радіо-сервіси;

– фотосервіси [17].

Особливу увагу медіа-компанії та успішні проекти приділяють розробці та впровадженню програмних продуктів для різних мобільних платформ. Це характерно як для телеіндустрії, так і для газет і журналів. На сьогодні мобільні додатки для найпопулярніших платформ (IOS, Android, Windows) є у видань «Українська правда», «L.B.ua», телеканалу «24» та низки інших. Неможливо не зазначити такі проекти, як «Promadske.tv», «Espresso.tv», що є представниками громадського інтернет-телебачення, що тільки набуває популярності в Україні [17].

Розробники нормативно-правової бази, яка регулює діяльність «нових медіа» в Україні, мають детально вивчити світовий досвід із цього питання, а також врахувати особливості функціонування «нових медіа» в Україні, а саме – стихійність, відсутність

єдиної всеукраїнської мережі таких проєктів та уніфікованих правових засад їх діяльності, неконтрольованість з боку держави і влади, неможливість цензури, збільшення масової реклами, вплив на їх діяльність контенту, який продукує сам споживач, тощо.

Враховуючи викладене, вважаємо, що інформаційна політика держави має бути спрямована на збереження національних інтересів в умовах всебічної глобалізації інформаційного простору, водночас необхідно брати до уваги інтереси учасників медіаринку, щоб забезпечувати плюралізм думок та конкуренцію. Окремим завданням є розробка механізмів протидії впливу потенційно шкідливого контенту, в тому числі недостовірної інформації.

Д. Цехан робить спроби виокремити два глобальних підходи до вирішення вказаної проблеми: східний підхід, що передбачає прискіпливий контроль із боку держави над усіма правовідносинами в інформаційній сфері, наявність певного модерування інформаційних ресурсів, що публікуються в мережі Інтернет, відповідно до політичної ідеології конкретної країни, мінімізацію саморегулювання відносин учасниками інформаційної діяльності, а також західний підхід, що ґрунтується на принципах свободи користування інформаційними ресурсами, встановлення розумного балансу між нормативно-правовою базою та інструментами саморегуляції, регулювання державою найважливіших положень, що в основному стосуються загальних принципів і технічних стандартів інформаційної діяльності, а також визнанням того, що незаконно в

режимі офлайну, є незаконним у режимі онлайн [19].

Вважаємо за доцільне дотримуватися західного підходу, оскільки тільки виважений баланс між нормативно-правовою базою та саморегуляцією дозволить сформувати якісний інформаційний простір та систему його захисту.

Висновки. Підсумовуючи, можемо стверджувати, що загрози інформаційній безпеці не тільки існують, а й постійно розвиваються та трансформуються у нові виклики, що потребують термінового правового вирішення та формування засад саморегуляції, а також далекоглядності, оперативності й стратегічного бачення до вирішення нагальних питань.

Зараз в державі склалася така ситуація, коли старі виклики не отримали вирішення, а вже з'являються нові. Це підтверджує те, що науковці та експерти повинні вміти працювати не тільки з тим, що є проблемою сьогодні, а й на перспективу.

У ході аналізу міжнародного законодавчого досвіду у сфері правового регулювання онлайн медіа та чинного законодавства України робимо висновок, що існує два концептуальних підходи до вирішення цього питання. Перший ґрунтується на дотриманні принципів відкритості, доступності, свободи обміну інформацією, саморегуляції відносин, що здійснюються в мережі Інтернет без створення галузевих законодавчих актів. Другий підхід – створення окремих спеціальних норм, що здійснюють регулювання діяльності електронних медіа.

У цьому контексті повинен бути баланс між першим та другим підходами за умови наявності стра-

тегічної складової. Також потребує вдосконалення існуюча в державі методологія законотворення, що має не лише забезпечувати відповідний

супровід інформаційних процесів, а й випереджати їх з огляду на розвиток інформаційних технологій майбутнього.

Список використаних джерел

1 Кашуба Г. Українські Інтернет-видання: комунікативно-лінгвістичні та правові аспекти / Г. Кашуба [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://journ.lnu.edu.ua/publications/visnyk25/Visnyk25_P3_17_Kashuba.pdf.

2 Людвик І. В. Теоретико-методологічні підходи до класифікації засобів масової інформації України / І. В. Людвик // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2008. – № 11–12. – С. 145–150.

3 Каплій О. В. Інтернет-видання ЗМІ як новий вид традиційних ЗМІ: поняття та сучасний стан конституційно-правового регулювання / О. В. Каплій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/3144/Kapliu_O.V.%20Internet-vudannia....pdf?sequence=1&isAllowed=y.

4 Бурило Ю. П. Щодо визначення адміністративно-правового статусу Інтернет-видань та організаційно-правових засад державного управління в сфері їх діяльності / Ю. П. Бурило [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.gusnauka.com/NPM_2006/Pravo/2_burilo.doc.htm.

5 Компанцева Л. Ф. Сугестивний вплив в Інтернеті: нові можливості лінгвістики / Л. Ф. Компанцева [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/soc_gum/Stling/2011_5_2/213_220.pdf.

6 Додонов О. Г. Інформаційна політика органів державної влади: напрями удосконалення / О. Г. Додонов, О. В. Литвиненко, С. О. Янішевський // Стратегії розвитку України: теорія і практика. – К. : НІСД, 2002. – С. 637.

7 Act CLXXXV of 2010 On Media Services and Mass Media. – 20 December 2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.euractiv.fr/sites/default/files/dokumentum.pdf>.

8 Mass Media Act (Zakon o medijih; ZMed) Ljubljana, 25 April 2001. № 010-01/99-8/3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.srdf.si/File/predpisi/mass_media_act.doc.

9 Захист прав інтелектуальної власності: досвід Сполучених Штатів Америки : зб. документів, матеріалів, статей / за заг. ред. О. Святоцького. – К. : Вид. дім «Ін Юре», 2003. – 368 с.

10 О средствах массовой информации : Закон Республики Беларусь от 17.06.2008. № 427-3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [file://localhost/C:/DOCUME~1/9335~1/LOCALS~1/Temp/Rar\\$EX00.421/O%20СМИ.html](file://localhost/C:/DOCUME~1/9335~1/LOCALS~1/Temp/Rar$EX00.421/O%20СМИ.html).

11 Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 92.

12 Про телекомунікації : Закон України від 18.11.2003 № 1280-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 12. – Ст. 155.

13 Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 650.

14 Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : Закон України від 16.11.1992 № 2782-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 1. – Ст. 1.

Media space of strategic communications

15 Про видавничу справу : Закон України від 05.06.1997 № 318/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 32. – Ст. 2.

16 Про телебачення і радіомовлення : Закон України від 21.12.1993 № 3759-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 10. – Ст. 43.

17 Стройко І. Нові медіа та тенденція розвитку авторського права суміжних прав в Україні та світі / І. Стройко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.uba.ua/documents/text/Stroyko_Iryna.pdf.

18 Crosbie V. What is new media? / V. Crosbie [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://rebuildingmedia.corante.com/archives/2006/04/27/what_is_new_media.php

19 Цехан Д. Правове регулювання мережі Інтернет як передумова її декриміналізації/ Д. Цехан // Актуальні проблеми держави і права : збірник наукових праць. – 2012. – Вип. 65 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://194.242.244/Portal/Soc_Gum/Apdip/2012_65/Tsehan.

Рецензенти:
доктор педагогічних наук,
кандидат юридичних наук, доцент
В. Артемов,
заслужений діяч науки і техніки,
кандидат історичних наук,
старший науковий співробітник
С. Мітряєва

Аннотация: В статье рассматриваются проблемы правового регулирования деятельности Интернет СМИ и хаотическое становления «новых медиа» в Украине. Рассмотрен международный законодательный опыт в сфере правового регулирования онлайн медиа и действующее законодательство Украины в указанной сфере, проанализировано явление «новых медиа» и процессов становления их в Украине и имеющейся нормативно-правовой регламентации их деятельности.

Ключевые слова: правовой статус Интернет СМИ, новые медиа, деструктивная информация, угрозы национальной информационной безопасности.

Abstract: The article deals with the problems of legal regulation of Internet Media and chaotic formation of «new media» in Ukraine. The international legislative experience in the field of legal regulation of online media and the current legislation of Ukraine in this sphere are considered, the phenomenon of «new media», their formation processes in Ukraine and the existing legal regulations of their activities are analyzed.

Key words: the legal status of Internet media, new media, destructive information, threats to national information security.